

Potkan z registrované chovatelské stanice – příbalový leták

Základní informace

Potkani jsou společensky žijící zvířata, která by se měla chovat ve skupinách kolem 5 jedinců stejného pohlaví, minimálně ve dvojici. Běžně jsou aktivní hlavně večer a v průběhu noci, přes den většinou spí. V dospělosti mohou mít i 30 cm bez ocasu a dosahují průměrné váhy 300 – 500 g. Samice jsou menší než samci, ti jsou robustnější a mívají pod ocasem výrazné „koule“. Samičky zůstávají v dospělosti aktivní, samci častěji zlenivějí a mláďata jsou ztřeštěná zpravidla všechna. Průměrný věk je 2 – 2,5 roku.

Bydlení a vybavení

Ideální ubikací je klec, která by měla mít minimální rozměry (pro 2 potkany) 60 x 40 x 50 cm, více potkanů potřebuje i větší klec. Mříže by neměly mít rozestupy větší než 1 cm, pak se může stát, že drobnější jedinci se protáhnou ven. Potkani rádi šplhají, ale stejně tak rádi hrabou v podestýlce, proto by jim klec měla poskytovat obojí. Podestýlka by neměla být prašná, hodí se bezprašné hobliny, dřevité nebo konopné štěpky či pelety. Někdy se potkani naučí i chodit na „záchůdek“, ale je to od nich laskavost, ne povinnost. V kleci ocení různé závěsné pelíšky (sputniky, hamaky), roury, patra, košíky, prolézačky z větví atd. Patra by měla mít plnou plochu, chození pro mřížích nebo rostech může způsobovat ošklivé otlaky pacek. Dřevěné věci mohou nasáknout potkaní močí a smrdět, musí se tedy počítat s výměnami. Nezbytné vybavení je napáječka, misky na vodu se moc nehodí, rychle se znečistí.

Výživa

Potkani jsou všežravci a ve stravě potřebují rostlinné i živočišné složky. Není dobré je překrmovat, pak tloustnou a mají z toho zdravotní problémy (nádory, mrtvičky, srdeční selhání). Základem by měla být kvalitní směs různých zrnin a semen (ječmen, pšenice, oves, pohanka, rýže, slunečnice, semenec, čirok, lněné semínko, hrách,...) – viz např. krmení na Rodentia.cz. Jako pamlsky se hodí oříšky (mohou i se skořápkou). Z živočišné stravy se potkanům může dávat maso, vejce, kvalitní mléčné výrobky nebo červi. Co nesmí chybět, je ovoce a zelenina, dávají se často jablka, banány, okurka, mrkev a další. Vždy musí mít přístup k vodě.

Na našich stránkách www.sochp.cz najdete v sekci Ke stažení podrobnou příručku věnovanou krmení.

Chování potkanů

S lidmi se většinou potkani kamarádí rádi, nechají se od nich různě drbat a mazlit. Mezi sebou mohou mít sem tam spory (o dobroty, o hierarchii), kdy se perou, což zahrnuje válení se po kleci a vysoké pištění. Většinou to ale vypadá vážněji, než ve skutečnosti je, málokdy se potkani takto vyloženě poraní. Vzájemně o sebe pečují a čistí si srst. Spokojený potkan může vrzat zoubky (bruxing), u čehož se mu mohou rytmicky poulit oči, což může někoho vyplašit, ale je to normální (boggling). Stejně normální je, že se potkan místy zastaví a komíhá hlavou ze strany na stranu, používá to při odhadování vzdálenosti předmětů (skenování), nejčastěji je to vidět u potkanů s červenými očima. Samičky v říji (opakuje se cca každých 4 – 5 dnů) třepou ušima, prohýbají se v zádech, poskakují nebo naopak nehybně tuhnou. Mohou na sebe také v kleci „naskakovat“, jako by byly samci. Ti to dělají také, i malá mláďata. Nejde ale o žádnou „homosexualitu“, patří to k potkanímu chování – kromě říje si tak mohou vyjasňovat i dominanci. K ne úplně příjemným zvykům patří značkování močí, kdy za sebou nechávají cestičku z močových kapiček, často si takto podepisují i své majitele.

Péče o potkany

Zdraví potkani žádnou speciální péči nepotřebují, postarají se o sebe sami. Myjí se podobně jako kočky, proto není třeba je koupat. Pokud mají ostré drápky, které nepříjemně škrábou, lze jim je vhodným nástrojem stříhat. Zuby se jim nečistí, i když jsou žlutooranžové, u potkanů je toto zbarvení normální (na rozdíl od lidí). Pokud potkan vypadá, že zdravý není (pšíká, vrká jako holub, divně se zalyká, dýchá s otevřenou tlakou, má po těle strupy, najdete mu někde bulku, samice krvácí z pochvy,...), je třeba s ním okamžitě vyrazit k veterináři. Dobré je si předem zjistit, kde v okolí působí veterinář – specialista na hlodavce. Vhodného odborníka poblíž vám pomohou najít třeba v naší FB skupině „Potkani“.

Ing. Markéta Čacká, předsedkyně SOCHP